

Wijzigingen nota financieel beleid 2018 tov 2013:

Samenvatting

Weerstandvermogen: BBV wijziging verplichte kerngetallen toegevoegd.

Hoofdstuk 1 Activeren, waarderen en afschrijven

1. Inleiding

De volgende notities zijn toegevoegd:

- Notitie rente commissie BBV;
- Notitie overhead commissie BBV;
- Notitie riolering commissie BBV.

Deze notities zijn nieuw ten opzichte van de vorige nota financieel beleid.

2. Wettelijk kader

Onderverdeling immateriële vaste activa

In verband met wijziging in de BBV regelgeving vallen de bijdragen aan activa in eigendom van derden nu onder de immateriële vaste activa in plaats van de financiële vaste activa.

Onderverdeling materiële vaste activa

In verband met wijziging in de BBV regelgeving wordt de categorie "investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven" toegevoegd onder de materiële vaste activa.

Onderverdeling financiële vaste activa

In verband met wijziging in de BBV regelgeving worden de volgende categorieën toegevoegd onder de financiële vaste activa:

- Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De categorie "Bijdragen in activa in eigendom van derden" komt hier te vervallen en wordt opgenomen onder de materiële vaste activa.

Afschrijven vaste activa

Hier vervalt de volgende tekst: "Bijzondere aandacht dient gegeven te worden aan de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Voor deze investeringen dient te worden aangegeven hoe ze worden geactiveerd, hoe ze worden afgeschreven en welke reserves hier eventueel voor worden ingezet." Deze tekst vervalt, omdat in de nieuwe BBV regelgeving alle activa moeten worden geactiveerd, ongeacht of dit activa met een maatschappelijk of economisch nut zijn.

Investeringen met een economisch nut of maatschappelijk nut

Hier wordt de aanvulling gemaakt, dat **alle** investeringen, zowel de investeringen met een economisch nut als de investeringen met een **maatschappelijk nut, moeten** worden geactiveerd. Omdat er geen keuze meer is tussen het wel of niet activeren van investeringen met een maatschappelijk nut vervalt de laatste alinea, waarin gemeld wordt dat er een voorkeur was om investeringen met een maatschappelijk nut niet te activeren. Daarnaast was het ook mogelijk om investeringen in de openbare ruimte versneld af te schrijven. Deze mogelijkheid komt ook te vervallen. Ook het in mindering brengen van reserves op investeringen met een maatschappelijk nut is komen te vervallen in verband met de vernieuwde BBV regelgeving: dit is niet meer toegestaan.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling

Hier wordt in het begin van de tekst de aanvulling opgenomen, dat alle investeringen geactiveerd moeten worden. Er wordt in de nieuwe BBV regelgeving geen onderscheid meer gemaakt tussen investeringen met een economisch nut en investeringen met een maatschappelijk nut als het om activeren gaat: in beide gevallen moeten de investeringen geactiveerd worden.

Activa in eigendom van derden

In de tekst is aangegeven, dat de activa in eigendom van derden niet onder de financiële vaste activa vallen, maar, conform de gewijzigde BBV regelgeving, onder de immateriële vaste activa. Daarnaast wordt de volgende tekst toegevoegd: "De afschrijvingstermijn van de activa in eigendom van derden is maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt."

Bijdragen van derden en voorzieningen voor investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

In deze toelichting wordt aangegeven, dat bijdragen van derden met een directe relatie met een actief op de waardering daarvan in mindering **moeten** worden gebracht. Hier is geen keuze meer mogelijk. Daarnaast wordt de volgende tekst toegevoegd: "Daarnaast moeten de gevormde voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven, in mindering worden gebracht op de investeringen. Hierbij kan gedacht worden aan de vervangingsinvesteringen voor riolering, waar de rioolheffing tegenover staat."

Resultaatonafhankelijk afschrijven

Ook hier wordt er geen onderscheid meer gemaakt tussen activa met een economisch nut of maatschappelijk nut als het gaat om extra afschrijven als er sprake is van duurzame waardevermindering. Ook wordt de eerder gemelde uitzondering voor resultaat afhankelijk extra afschrijven voor activa in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut verwijderd, omdat dit in de huidige BBV regelgeving niet meer mogelijk is.

4. Activeren

Activering

Hier wordt de volgende tekst verwijderd: 'De uren van eigen medewerkers die bij incidentele projecten zijn betrokken worden ten laste gebracht van die projecten. Dit betekent dat die uren als onderdeel van de realisatiekosten worden aangemerkt en daarom worden geactiveerd.'

Hiervoor in de plaats komt de volgende tekst: 'Uren/salarislasten die direct aan het actief zijn toe te rekenen **moeten** worden geactiveerd. Echter de indirecte uren/salarislasten die behoren tot de toe te rekenen overhead **kunnen** worden geactiveerd en dus meegenomen worden in de vervaardigingsprijs. Dit sluit aan op de 'kan'-bepaling in BBV artikel 63, derde lid waarin is bepaald dat een redelijk deel van de indirecte kosten kunnen worden opgenomen in de vervaardigingsprijs van activa. Dit sluit aan op wat er gemeld is in de notitie Overhead van de Commissie BBV.'

Dit is ook zo verwerkt onder de uitgangspunten.

Activering onderhoud

Hierin wordt de wijziging opgenomen, dat de gemeente Bunnik in plaats van onderhoudsvoorzieningen voor de gemeentelijke gebouwen een bestemmingsreserve heeft.

Als aanvulling wordt de volgende tekst opgenomen hoe om te gaan met de kosten van het wegwerken van achterstallig onderhoud: 'Kosten van het wegwerken van achterstallig onderhoud dienen ineen ten laste van de exploitatie te worden gebracht.'

Deze wijzigingen zijn ook in de uitgangspunten gewijzigd.

Investeringen in de openbare ruimte

Hier wordt de zinsnede 'In Bunnik worden nog maar weinig activa met een maatschappelijk nut geactiveerd.' Verwijderd, omdat deze redenering niet meer aansluit met de huidige BBV regelgeving. Dit is ook aangepast bij het uitgangspunt.

Daarnaast vervalt de tekst over het gewenste onderhoudsniveau van wegen. Dit wordt in het afzonderlijke wegenplan opgenomen en niet meer in deze nota.

Investeringen met een economisch of maatschappelijk nut

Hier wordt melding gemaakt van het feit, dat zowel de investeringen met een economisch nut als de investeringen met een maatschappelijk nut moeten worden geactiveerd.

Daarnaast wordt ter aanvulling aangegeven, dat de reserve dekking kapitaallasten kan worden gebruikt voor de dekking van de afschrijvingslasten.

Dit is ook verwerkt in de uitgangspunten.

Afschrijvingsmethoden

Bij de uitgangspunten wordt aangegeven, dat lineaire afschrijving wordt toegepast. Annuïtaire afschrijving is **mogelijk** (in plaats van wordt uitsluitend gekozen) indien tegenover de investeringslast inkomsten staan.

Aanvang afschrijving

De uitgangspunten worden gelimiteerd tot één mogelijkheid in plaats van drie mogelijkheden. De volgende mogelijke afschrijvingstijdstippen worden verwijderd:

- Bij bedrijfsmiddelen vindt afschrijving plaats ingaande het jaar na aanschaf.
- Bij gebouwen vindt afschrijving plaats vanaf ingebruikname indien er huurinkomsten tegenover staan.

Omslagrente

Over de omslagrente wordt de volgende tekst nieuw opgenomen:

‘Over de toe te rekenen rente doet de Commissie BBV de volgende stellige uitspraken:

- De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente (in Euro's) te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente moet vervolgens op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Het is niet toegestaan om per investering of taakveld te differentiëren in het toe te rekenen rentepercentage. Het bij de begroting (voor)gecalculeerde omslagrentepercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond.
- Indien de werkelijke rentelasten in Euro's die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast afwijken van de rentelasten in Euro's die op basis van de voorgerekenelde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan de gemeente besluiten tot correctie. Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%.

Uitgangspunt:

- De omslagrente wordt berekend volgens de berekeningswijze in de stellige uitspraak van de Commissie BBV.
- Indien de werkelijke rentelasten afwijken van de rentelasten die op basis van de voorgerekenelde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, wordt uitsluitend bij afwijkingen groter dan 25% besloten tot correctie.’

5. Beschikbaar stellen investeringen

Onder de financiële begroting wordt de volgende aanvulling opgenomen: ‘een bijlage met het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld.’ En ‘In artikel 20, tweede lid wordt onder b aangegeven, dat er ten minste aandacht dient te worden besteed aan de investeringen, onderscheiden in investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.’

Hoofdstuk 2 Reserves en voorzieningen

2. wettelijk kader

Artikel 43:

In de nieuwe BBV staat bestemmingsreserves deze zijn niet meer onderverdeeld in:

- b. bestemmingsreserves die dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht, maar die niet specifiek besteed hoeven te worden;
- c. overige bestemmingsreserves

Artikel 44:

Onder artikel 44 is een extra lid toegevoegd:

- d. De bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen met economisch nut, waarvoor een heffing wordt geheven ter bestrijding van de kosten.

3. de verordening ex artikel 212 gemeentewet

Dit artikel bepaalt dat eens per **vier** jaar het college van B & W een Nota financieel beleid aan de raad aanbiedt. Voorheen was dit eens in de **vijf** jaar.

4. reserves

Vrije bestemmingsreserves

Deze reserves zijn gevormd met het doel een bepaalde bestemming te realiseren. Elke **4 jaar bij nota financieel beleid** wordt beoordeeld welke omvang deze reserve dient te hebben om de bestemming te kunnen realiseren. Voorheen was dit **jaarlijks** terwijl dit alleen bij de nota financieel beleid gebeurde.

De onderstaande tekst is gewijzigd aangezien de bestemmingsreserves in Bunnik in de meeste gevallen voor onbepaalde tijd zijn gevormd.

Bestemmingsreserves kunnen worden gevormd:

voor concrete **in principe binnen vooraf bepaalde tijd te realiseren**, door de raad vast te stellen beleidsdoelen, waarbij bij het uitblijven van de realisatie **binnen de gestelde termijn heroverweging door de raad plaats vindt**.

Bestemmingsreserves kunnen worden gevormd:

voor concrete door de raad vast te stellen beleidsdoelen, waarbij bij het uitblijven van de realisatie heroverweging **bij de nota financieel beleid plaatsvindt**.

5. voorzieningen.

Egalisatievoorzieningen

De onderstaande tekst is komen te vervallen. Er wordt alleen een egalisatievoorziening riolering gehanteerd.

~~Ingaande 2008 is in deze voorziening een splitsing gemaakt op grond van de richtlijnen van de Commissie BBV. Onderscheid moet worden gemaakt tussen de reservering voor vervangingen, voor onderhoud en voor egalisatie van tarieven. Aan deze verplichting kan worden voldaan indien in de toelichting op de Voorziening VGRP wordt aangegeven wat de omvang is van de samenstellende bestanddelen. De reser-
vemiddelen voor egalisatie van de tarieven mogen slechts als voorziening worden aangemerkt, als de raad bepaalt dat eventuele meeropbrengsten uit de rioolheffing via de tarieven in volgende jaren weer moeten worden verrekend. Dit beleid is steeds uitgangspunt geweest bij de bepaling van de tarieven rioolrechten.~~

Onderhoudsvoorzieningen

De tekst is deels komen te vervallen aangezien er momenteel geen onderhoudsvoorzieningen zijn.

Basis voor de instelling van een onderhoudsvoorziening vormt het onderhoudsbeheersplan. Voor alle gebouwen, de wegen, riolering en eventueel andere gemeentelijke eigendommen moet een onderhoudsbeheersplan worden opgesteld. ~~Elke twee jaar moet een onderhoudsbeheersplan cijfermatig worden geactualiseerd. Ten minste eenmaal per 5 jaar moet een volledig nieuwe inventarisatie plaats vinden van te verwachten periodiek onderhoud.~~

In een onderhoudsbeheersplan moeten de te verwachten periodieke onderhoudskosten over ten minste een periode van 20 jaren in beeld worden gebracht. ~~Om te voorkomen dat grote schommelingen optreden in de jaarlijkse kosten wordt per gebouw en voor het totaal van de wegen een onderhoudsvoorziening gevormd. Jaarlijks wordt aan deze voorziening, ten laste van de exploitatie van het gebouw of het product wegen, een bedrag toegevoegd gelijk aan het gemiddelde van de te verwachten onderhoudskosten per jaar. Indien in de betreffende voorziening een saldo aanwezig is wordt dit betrokken bij de bepaling van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening.~~

Toegevoegd aan uitgangspunten (stond voorheen bij uitgangspunten rente):

Aan voorzieningen die zijn bestemd voor doelen, die worden beïnvloed door prijsmutaties, wordt jaarlijks een bedrag toegevoegd overeenkomend met het inflatiepercentage zoals in hoofdstuk 4 van deze nota is aangegeven

6. renteberekening en rentetoerekening

Rentetoerekening

In de vorige nota financieel beleid werd bespaarde rente over als "geblokkeerde reserve" aangemerkte reserves ten gunste van de exploitatie gebracht. Bespaarde rente over niet als "geblokkeerde reserve" aangemerkte reserves en voorzieningen werd aan de Algemene reserve toegevoegd.

Naar aanleiding van de onderstaande aanbeveling van de commissie BBV:

Alhoewel in het BBV de mogelijkheid vooralsnog blijft bestaan om een rentevergoeding (of een vergoeding voor de inflatie) over het eigen vermogen en de voorzieningen te berekenen en deze door te belasten

aan de taakvelden, adviseert de Commissie BBV vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie deze systematiek niet (meer) toe te passen

is bij de kadernota 2018-2021 de bespaarde rente komen te vervallen.

Renteberekening

De onderstaande tekst is komen te vervallen aangezien er geen rentetoerekening meer plaatsvindt over de reserves en voorzieningen:

~~De reserves en voorzieningen worden benut als intern financieringsmiddel. Hiermee wordt bedoeld, dat die middelen niet bij een bankinstelling worden belegd, maar dat ze worden benut om investeringen te financieren (m.u.v. onderhoudsvoorzieningen). Indien wel tot belegging zou worden besloten, zouden deze gelden niet beschikbaar zijn voor de financiering van investeringen en zouden in plaats daarvan leningen aangetrokken moeten worden. Voor deze interne financiering wordt een interne rente berekend, zoals is aangegeven in hoofdstuk 4 van deze nota. Deze rente wordt jaarlijks vastgesteld bij de spelregels bijbehorende bij de kadernota.~~

Hoofdstuk 3 Weerstandsvermogen

2.2 verplichte regelgeving BBV

Per 1 januari 2016 zijn er nieuwe verplichte kerngetallen vastgesteld. Deze zijn nu in deze nota opgenomen.

3. De verordening ex artikel 212 gemeentewet

De nieuwe verordening 212 op door de gemeenteraad op 23 november 2017 vastgesteld.

4. Bepaling weerstandsvermogen

De bijlagen zijn vervangen door de in de meerjarenbegroting 2018 – 2021 vastgestelde paragraaf weerstandsvermogen.

4.2 Weerstandscapaciteit

Niet benutte begrotingsruimte. In de tekst is 2013 vervangen door 2018.

Het bedrag van de stille reserve (ambtswoning burgemeester) ad € is verwijderd, toegevoegd is de stille reserve GZO.

Onbenutte belastingcapaciteit.

De tabellen zijn aangepast conform de meerjarenbegroting 2018 – 2021.

Hoofdstuk 4 Uitgangspunten

2. Begrotingssaldo

De tekst:

~~Algemeen uitgangspunt is dat de meerjarenbegroting in evenwicht moet zijn. Om dit evenwicht te bereiken mag gedurende slechts één jaar een beschikking over de algemene reserve worden geraamd en tot het maximum dat volgens het "Beleidskader 2004" van de Provincie is toegestaan. Dit maximum is gesteld op 1/30e deel van de algemene reserve. In het jaar volgende op het jaar waarin het tekort wordt voorzien moet weer een sluitende begroting, zonder beschikking over de algemene reserve worden bereikt.~~

Is naar aanleiding van het toezichtkader "Kwestie van evenwicht" van de provincie van 8 april 2014 vervangen door:

Algemeen uitgangspunt is dat de meerjarenbegroting in structureel evenwicht moet zijn. Dit betekent dat structurele lasten moeten zijn gedekt door structurele baten. Vertoont de begroting in jaar t een tekort dan moet in t+3 weer een sluitende begroting, zonder beschikking over de algemene reserve worden bereikt.

8. Omslagrente

~~De tekst: 'De rekenrente is de rente die wordt gehanteerd bij de toerekening van rentekosten over investeringen en bij de berekening van de bespaarde rente over de reserves en voorzieningen. Deze wordt jaarlijks bij de begroting opnieuw berekend en is gebaseerd op de rente van de BNG¹, afgerond naar boven~~

¹ De rente van de BNG, die gebaseerd is op een vaste geldlening van 25 jaar met een renteaanpassing om de 10 jaar.

~~op 0,5%. Indien de marktrente op 1 maart van het lopende begrotingsjaar hoger is dan het hiervoor berekende percentage, wordt het percentage vastgesteld op die marktrente, normaal afgerond op 0,5%. Hiermee wordt bereikt dat in de loop der opeenvolgende jaren een vrij stabiel percentage wordt aangehouden. Dit is een percentage waarin weinig risico voor de begroting zit.~~ wordt vervangen door de volgende tekst: 'De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente (in Euro's) te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente moet vervolgens op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Het is niet toegestaan om per investering of taakveld te differentiëren in het toe te rekenen rentepercentage. Het bij de begroting (voor)gecalculeerde omslagrentepercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond.'

De tekst rente kort geld is komen te vervallen.

10. Belastingtarieven

De volgende tekst wordt verwijderd: 'Batige of nadelige afwijkingen op rekeningbasis ten opzichte van het kostendeckingsplan VGRP worden verrekend via de tarieven rioolheffing.' vanwege het feit, dat de tarieven vanuit het vastgestelde GRP worden overgenomen.

11. Gegarandeerde geldleningen

Hier worden de uitgangspunten betreffende gegarandeerde geldleningen opgenomen.

Bijlage I

De reserves en voorzieningen zijn geactualiseerd conform begroting 2018-2021. Hierbij zijn 2 reserves komen te vervallen en een dotatie:

Reserve waardevolle bomen aangezien deze voor beheer en onderhoud bestemd was. Dit moet in de exploitatie begroting opgenomen. In deze exploitatie zit al een budget voor het vervangen van bomen.

Reserve bedrijfsvoering deze is nagenoeg uitgeput. De bufferreserve vangt nu de eventuele calamiteiten op het gebied bedrijfsvoering op waardoor deze niet meer nodig is.

Met betrekking tot de reserve management traject is de jaarlijkse dotatie komen te vervallen aangezien de omvang van deze reserve redelijk in omvang is gegroeid.

Bijlage II

Bijlage inventarisaties risico's meerjarenbegroting 2018 – 2021 toegevoegd.

Toelichting op de risico's

Gemeenschappelijke regelingen

De risico's betreffende gemeenschappelijke regelingen worden niet specifiek per gemeenschappelijke regeling vermeld. Tenzij anders vermeldt zijn de risico's verwerkt in de algemene reserve. Monitoring vindt plaats via de door de gemeenschappelijke regeling opgestelde bestuur rapportages, begroting en jaarrekening.

Urentoerekening

Het risico van urentoerekening is bij de meerjarenbegroting 2018 – 2021 niet meer opgenomen.

Project X

Het risico van project X is bij de meerjarenbegroting 2018 – 2021 niet meer opgenomen.

Algemene uitkering / verdeelsystematiek

Tekst is ten opzichte van de nota financieel beleid 2013 aangepast.

Overname aandelen Sociale Werkvoorziening bedrijf BIGA

Tekst is ten opzichte van de nota financieel beleid 2013 aangepast.

Beheer en exploitatie MFA's

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2018 -2021 is dit risico opgenomen in de risico paragraaf.

Ontwikkeling BRU

Het risico van de ontwikkeling van de BRU is in de meerjarenbegroting 2018 – 2021 niet meer opgenomen.

Subsidies.

Het risico inzake de subsidies is in de meerjarenbegroting 2018 – 2021 niet meer opgenomen.

Bodemsanering

De tekstuele toelichting betreffende bodemsanering is aangepast.

Rud vorming = opstartfase

Het risico van de vorming en de opstartfase van de Rud is in de meerjarenbegroting 2018 – 2021 niet meer opgenomen.

Omgevingsdienst

Het risico betreffende de omgevingsdienst (gaat naar de RUD) is in de meerjarenbegroting 2018 – 2021 niet meer opgenomen.